

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Східний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного
стану лісів у 2025 році

05.11.2024р.

м. Дніпро

Нами, інженером - лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ФЕТІСОВОЮ Крістіною, начальником відділу охорони та захисту лісу Управління з виробництва філії «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ВЕЛИЧКО Валерієм, лісничим Дичанського лісництва СТУПНІЧЕНКОМ Романом, лісничим Криворізького лісництва ЗАРІЦЬКИМ Русланом, лісничим Софіївського лісництва СМЕТАНІОКОМ Володимиром, провели 05.11.2024 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень філії «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 55,7 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2014 року								Категорія захисності
					загальна	у тому числі площа,можлива для експлуатації	склад	вік, років	Повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
Дичанське	34	8	4,6		4,6	4,6	7Дз3Клг+Взд	49	0,5	2	17	22	120	2	
Дичанське	78	1	12,9		12,9	12,9	8Яз2Дз+Взд	61	0,6	2	18	20	175	2	
Всього			17,5		17,5	17,5									
Софіївське	2	2	10,8		10,8	10,8	10Дз	58	0,7	2	17	20	160	3	
Софіївське	13	1	6,0		6,0	6,0	10Акб	43	0,7	1	16	18	140	3	
Всього			16,8		16,8	16,8									
Криворізьке	44	7	18,0		18,0	18,0	4Дз4Язл2Брс	64	0,7	2	20	24	190	2	
Криворізьке	45	8	3,4		3,4	3,4	7Акб3Глз	61	0,6	1А	24	26	185	2	
Всього			21,4		21,4	21,4									
Всього ВСП на площі, га			55,7		55,7	55,7									

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині,

що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводить до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідовним всиханням.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибіркову санітарну рубку, дерева всіх інших листяних порід (дуб, ясен, клен, липа, акація, вяз, тополь та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками.

Під час обстеження на відмираючих деревах листяних порід (дуб, ясен, берест, клен, липа, граб та інші), абсолютно по всіх лісництвах, під корою, були виявлені характерні ходи для вусачів, златок, заболонників. Також на ясеневих деревах всіх оглянутих лісництв поодинокі спостерігаються пошкодження стовбуровими шкідниками, при зрізанні кори на стовбурах, були виявлені характерні ходи для великого та малого ясеневих лубоїдів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, на всіх ділянках листяних насаджень захисних та рекреаційно-оздоровчих лісів спостерігаються поодинокі дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі), в тому числі поодинокі дерева дуба пошкоджені поперечним раком 100% по периметру стовбурів, також спостерігаються дерева з виходом плодкових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід (дуб, ясен, липа, клен, граб, берест, осика та інші).

На ділянках виявлені плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрову – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смукасту стовбурову гниль корозійного типу.

Також на ділянках будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева листяних порід (акація, ясен, клен та інші) поодинокі вражені некрозно – раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів.

Висновок:

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Філії відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: короїдами (лубоїдами, заболонниками), вусачами, златками та із враженням насаджень хворобами лісу (некрозно-ракові хвороби, східчастий рак листяних порід, поодинокі поперечний рак дуба, стовбурові гнилі – викликанні плодовими тілами дереворуйнівних грибів (трутовики справжній,

несправжній). Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірку санітарну рубку проведено в облістяному стані.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників та хвороб лісу, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 55,7 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-камбіофагів викладати зрубані дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).

4. Заходів з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках:

1. Південно-Східному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства

2. Філії «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

3. ДСЛП «Херсонлісозахист»

Додаток: фотофіксація.

Інженер – лісопатолог відділу діагностики

ДСЛП «Херсонлісозахист»

Крістіна ФЕТІСОВА

Начальник відділу охорони та захисту лісу

філії «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Валерій ВЕЛИЧКО

Лісничий Дичанського лісництва

Роман СТУПІНЧЕНКО

Лісничий Софіївського лісництва

Володимир СМЕТАНІУК

Лісничий Криворізького лісництва

Руслан ЗАРІЦЬКИЙ